

Sótonyi Gábor
MEGNYUGTATÓ FÉNYEK

Cafatokban lógtak a felhők a Kisbér utca fölött, esett is cérnaszálon, nehéz szemhéjként ereszkedett le az este. A sírásó hunyorgva nézte a házsámokat. Ahogy távolodott a Főúttól, úgy halkult és gyérült az autók duruzsolása, enyészett el a villamos csattogása. Az aszfalton a szél játékaként üres sörösdoboz gurult, fémes zörgéssel vezette a sírásót a lapos tetejű házhoz. A ház előtt vérszínű lombjáról felismerte a kőrifát, amiről Vermes úr beszélt a telefonban.

A sötét, szűk, fémszágú lift a hullaszállító tepsire emlékeztette a sírásót. Borostás arca mosolyra húzódott, kivillantak sárga agyari. A lift rázkódva állt meg a harmadikon, mint egy ébredő tetszhalott. Amikor a férfi kilépett a liftből, Vermes úr már ott állt. Sokdioptriás szemüveg, kockás kardigán, barna szövetpapucs, molyirtó szag. Jó napot, mondta Vermes úr, és a lakás résnyire nyitott ajtaja felé mutatott.

Oldalazva léptek át a keskeny előszobán, sötét kabátok súrlódtak a sírásó karjához, mint a csukott denevérszárnyak. Vermes úr ment elől, a nappaliban megállt a dohányzóasztal mellett. A lakásban szarszag terjengett. Elromlott a búzelzáró, vagy nincs rendesen felrakva a tartály, gondolta a sírásó. De az is lehet, hogy dugulás van. Ez lenne az, mondta Vermes úr, és a régi Orion tévé előtt, egy teletömött jutazsákra mutatott. Vermes úr feje körül, a függőlámpa homályos fénykörében muslicák röpködtek. A dohányzóasztalon cigarettacsikkekkel teleszórt hamutartó feketéllett. A falon fekete-fehér esküvői fotó, egy Vasarely-reprodukció, és ezoterikus festmények függtek. A tévé mellett fakó, összeszerelhető szekrénysor lapult. A sírásó megragadta a jutazsák száját és húzni kezdte kifelé. Pár lépés után, a nappali küszöbén lihegve megállt, elengedte a zsákot. Ez kurva nehéz, törölte meg a homlokát. Ezért hívtam magát, mondta Vermes úr. Papírom van róla, hogy nem emelhetek. A sírásó nem mozdult, mint aki bővebb magyarázatot vár. Az előszobában zizegve hunyorgott a lámpa. Nincs több pénzem, ennyit tudok adni, mondta Vermes úr, és kardigánja zsebéből előhúzta a pénztárcáját. Leszámolta a bankjegyeket a sírásó

széles, sárga tenyerébe. Ennyi most, a többi, ha elvégezte a munkát, mondta Vermes úr. A sírásó sóhajtott, zsebre vágta a pénzt, és megragadta a jutazsákot. Kisbér utca, morogta maga elé.

Amikor a földszinten kiléptek a liftből, Vermes úr a hátsó kapuhoz szaladt és kitámasztotta azt. A sírásó a vállára kapta a zsákot, és elindult a kijárat felé. Minden lépésnél érezte, ahogy a tetem a hátának csapódik. Karjával alig érte át a hulla széles combjait, vastag ülepe a sírásó arcába nyomódott. A szivacsokkal kitömött zsákon keresztül is érződött, hogy jól táplált asszonyosság lehetett a néhai. Amíg Vermes úr az autóval a hátsó kapu elé állt, a sírásó lihegve egy lámpaoszlopnak döntötte a hullával és szivacsokkal teli zsákot, és rágyújtott egy cigarettára. Vermes úr szótlánul figyelte, ahogy horpad-gömbölyödik a sírásó borostás képe, füst száll a fölöttük pislákoló utcalámpa felé, és a cigaretta csikké enyészik, aztán ketten begyömöszölték a zsákot a sötét kombi csomagtartójába.

Keskeny, kivilágítatlan utcákon kanyarogtak, romos házak és elhagyott gyártelepek haladtak el mellettük. Vermes úr vastag szemüvege mögül, rezzenéstelen arccal meredt a tócsáktól csillámló útra. A sírásó fészkelődni kezdett az anyósülésen. Beteg volt, kérdezte. Vermes úr az utat nézte. A város szélén, a körforgalomnál a Lidl áruház felé fordult. A raktárépületek mögött murvás földút vezetett az erdő felé.

Ő akarta így, mondta Vermes úr, mindent előre megbeszéltünk.

Talán így a legjobb. Megfizethetetlen manapság egy sír. Luxusnak számít. Úgysem az a lényeg, hogy hol fekszik.

Az út bal oldalán, a sötétlő lombok között egyre kevésbé hatolt át az autópálya lámpáinak fénye, ahogy haladtak előre. Jobbról a gazos mezőt kisebb cserjék, majd összefüggő facsoportok váltották. Az autó megdöccent a földúton. A sírásó megmarkolta az ajtó feletti kapaszkodót, idegesen elfintorodott, mint aki romlott ételbe harapott. Az erdő szélén az autó lámpáján kívül csak a fogyó hold világított, ezüstösen, mint a kígyóbőr.

Sok filmet néztünk a témában, mondta Vermes úr, utána is olvastunk.

Én azt mondom, nem kell mindent elhinni, vonta össze szemöldökét a sírásó, annyi marhaságot hordanak össze a neten.

Ezek tudományosan megalapozott tanulmányok voltak, villant egy pillanatra a sírásóra Vermes úr szemüvege.

Mind azt mondja magáról, vonta meg a vállát a sírásó.

Vermes úr hirtelen fékezett, csikorogva állt meg az öreg Skoda, nagyot huppant az út közepén. Úgyse jár erre senki, pláne ilyenkor. Vermes úr elővette a mobilját, és hunyorogva nyomkodta. Aztán nehézkesen, az idegen szavakat szótagolva olvasni kezdett. Az e-nelsz of dö nyú jork á-ká-de-mi of szá-jen-sziz tanulmánya szerint... A sírásó közben arra gondolt, ő biztosan inkább feldarabolta volna a nőt. Legalábbis a végtagjait, külön-külön. Már az is nagy könnyebbséget jelentett volna. A modern orvostudomány alapjaiban változtatta meg a halálról való gondolkodásunkat, hallotta közben Vermes úr monoton hangját. A tudomány fejlődése a 20. és 21. században a halál megértésének jelentős fejlődéséhez vezetett. Bár igaz, ami igaz, morfondírozott a sírásó, ez a módszer rengeteg vérrel, vagyis rengeteg takarítással járt volna. Ráadásul a vér nagyon könnyen nyomot hagy, szinte lehetetlen megfelelően steril körülményeket biztosítani a daraboláshoz. Vagyis, ami az egyik oldalon könnyebbséget jelent, a másik oldalon fokozott nehézségekkel jár. A halállal kapcsolatos élmények gyakran nem ugyanazokat a témákat, narratívákat, transzcendens tulajdonságokat mutatják, folytatta Vermes úr, abban azonban csaknem valamennyi, klinikai halálon átesett személy egyetért, hogy ebben az állapotban megnyugtató fényeket és egy szeretetet árasztó, meghatározhatatlan entitás jelenlétét tapasztalták.

Vermes úr kinyomta a kijelzőt, és zsebre vágta a mobilját, aztán hosszan a sírásóra nézett. Egészen közel hajolt a borostás archoz. Mi ez, ha nem az Isten, lihegte. A sírásó érezte savanyú leheletét.

Harminc éve vagyok sírásó, de még soha, senki...

Vermes úr nem várta meg a választ, dühösen kiszállt az autóból, kinyitotta a csomagtartót, kivett két ásót, aztán elindult egy bokrokkal félig benőtt, gazos ösvényen az erdő mélye felé. Pár lépés után hátranézett, figyelte, ahogy a sírásó, vállán a teli zsákkal, bukdácsol az ágak és televények között.

Most mit sértődik meg, lihegte a sírásó, inkább örüljön, hogy ennyiért elvállaltam.

Vermes úr legyintett, aztán ment tovább a recsegő gallyak között. Mobiljával világított maga előtt, meg-megállt, körülnézett, ment tovább, amíg egy tisztáshoz nem ért. Itt megállt, bevárta a sírásót. A kijelző fénye tépett facsemetére esett. Vermes úr nyaka fehéren világított a holdfényben. A sírásó ledobta a zsákot, fújtatott, rágyújtott egy cigaret-

tára. Mi van, ha köp az öreg? Locsog összevissza. Elég, ha csak egy embernek elmondja a boltban, a piacon, vagy a körzeti orvosnál. Vagy hova járnak ezek. Szenilis vén marha. Itt kezdheti, mondta Vermes úr, és átnyújtotta az egyik ásót. Senki nem keresné, nincs ennek senkije. Még csak az kéne, hogy locsogjon. A sírásó körülnézett, felmérte, nagyjából milyen messziről jöhet a legközelebbi fény. Na, mi van, mire vár? Vermes úr mobilja az arcába világított, mint egy vattalólámpa. Elkezdett ásni. Könnyen adta magát az esőtől meglazult föld, gyorsan nyílt a gödör, mellette sáros kupacok nőttek. Törölte a homlokát, fújtatott. Nem látszott borostás arcából, csak egy párafolt. Szélesre ásta a sírt, hogy ketten is elférjenek benne. Amikor elég mély volt, belehengette a zsákot a gödörbe, és elkezdte betemetni. Várjon, szólalt meg Vermes úr. A sírásó elegyengette a földet a zsákon, aztán ledöfte az ásót maga elé.

Abban a pillanatban, amikor hátrafordult, éles fájdalom hasított a koponyájába. Aztán még kétszer, gyorsan egymás után. Reccsenés, vakító villanás. Az ásó éle csikorogva hatolt a csontjába. Mielőtt minden elsötétült, még hallotta Vermes úr hangját. Lát valamit?

Ördögi hatalom